

כתב כיסוי להגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות לנושאי משרה ולעובדי המדינה

כאמור בהחלטת הממשלה מס' 2799 מיום 28.11.2002 (להלן: "החלטת הממשלה") כתב כיסוי זה בה להסדיר את יחסי הגומלין ואופן הפעולה של הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת ענבל חברה לביטוח בע"מ המנהלת קרן פנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה (להלן: "הקרן"). בנוסף, מסדיר כתב כיסוי זה את אופן העברת הכספים המגיעים לקרן לפי החלטת החשב הכללי של משרד האוצר (להלן: "החשב"ל") כמייצג את מדינת ישראל, כאמור בהחלטת הממשלה.

מובהר בזאת, בכל ספק ו/או סתירה בין החלטת הממשלה לבין כתב הכיסוי והנהלים החלטת הממשלה היא הקובעת.

א. הגדרות למטרות כתב כיסוי זה

הועדה לעניין הגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות -

ועדה שתוקם במשרד המשפטים לענין הגנה משפטית והשתתפות בהוצאות משפטיות לנושאי משרה ולעובדי מדינה (להלן: "הועדה") בראשות מנכ"ל משרד המשפטים, ובהשתתפות החשב"ל, נציב שירות המדינה, מנכ"ל חברת "ענבל" או נציגיהם שהם משנים או סגנים להם, ונציג ציבור שימנה מנכ"ל משרד המשפטים מתוך רשימה שתקבע על-ידי מנכ"ל משרד המשפטים, בהתייעצות עם החשב"ל.

- הוצאות משפטיות - 1. שכר טרחת עורך-דין ;
2. אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקי פרוטוקולים, שכר עדים כפי שנקבע ע"י בית המשפט או בהתאם לקבוע בכל חיקוק.
3. כל הוצאה סבירה נוספת הנובעת במישורין מההליך ובכפוף לאישור מפורש מראש ובכתב של הקרן.
- הוצאה לפי סעיף זה לא תעלה על סך כולל של 20% משכר הטרחה הקבוע בתעריף בהתאמה להליך המבוקש.
- הקרן רשאית מטעמים מיוחדים ולאחר שנוכחה כי הדבר הכרחי לנהול ההליך להוסיף על שיעור זה.

הליך פלילי - חקירה פלילית; העמדה לדין פלילי בפני בית משפט; הליכי מעצר ושחרור בערובה לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו - 1996; התייצבות בפני שופט חוקר, כמשמעותו בחוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח - 1958; הליכי שימוע שקדמו לכל אחד מהליכים אלו, והליכי ערעור שלאחריהם.

- הליך משפטי - כל אחד מאלה:
1. הליך פלילי;
2. התייצבות בפני ועדת חקירה, על פי סעיף 15 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט - 1968, למתן עדות או לחקירה או להבאת ראיות (להלן: "ועדת חקירה");
3. הליכים משמעתיים לפי דין, לרבות הליכים אחרים הכרוכים בהליכים אלו (להלן: "הליך משמעתי").
4. התגוננות מפני הליך מנהלי או הליך אזרחי בבית משפט, ובלבד שהמדינה אינה מיוצגת באותו ענין, או שבנסיבות הענין עובד המדינה או נושא המשרה נזקק לייצוג משפטי נפרד.

ועדה משרדית - ועדה של היחידה שתמנה 4 חברים בראשות סמנכ"ל היחידה ולצידו היועץ המשפטי של היחידה וחשב היחידה, או נציגיהם, ועובד בכיר מהיחידה שימונה ע"י המנכ"ל.

יחידה - משרד ממשלתי או יחידת סמך.

מעשה - לרבות מחדל, שנעשה בעת מילוי תפקידו של עובד או נושא משרה, תוך כדי מילוי תפקידו, לשם מילוי תפקידו, ובשל התנהגות שהייתה בתחום סמכותו כדין או שנהג בה בתום לב בהיותו סבור כי הוא נוהג בתחום סמכותו.

נושא משרה - שר, סגן שר וכן שופט.

עובד מדינה - עובד מדינה (להלן: "עובד"), בין שהוא מועסק על פי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט - 1959, ובין שהוא גויס לשירות המדינה מכוח חוק שירות העבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, וכן מתנדב כהגדרתו בסעיף 2(2) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 וסעיף 1(1) לחוק זה, אם פעל על-פי הנחיה מאת משרד ממשלתי. למעט כל מי שחל עליו הסדר אחר להגנה משפטית או להשתתפות בהוצאות משפטיות ובכללם:

1. שוטר הנמנה על חיל המשטרה וכוחותיו, לפי הוראות פקודת המשטרה וכל אדם הזכאי לסיוע משפטי עפ"י סעד משפטי לשוטרים – נוהל פעולה.

2. רופאים ועובדים פארה-רפואיים במוסדות רפואיים ממשלתיים.

3. עובדי הוראה - עובדי הוראה במוסדות חינוך רשמיים ומוסדות חינוך מוכרים כמשמעותם בחוק לימוד חובה תשי"ט-1949, וכן עובדי הוראה במוסדות חינוך על יסודיים של האגף להכשרה מקצועית של משרד העבודה והרווחה.

ב. תחולה

1. תחולת הזכאות להגנה משפטית ו/או החזר הוצאות משפטיות תהא מיידי.

2. עובד מדינה שביום תחילת הסדר הכיסוי מתנהל נגדו הליך משפטי וטרם נתנה החלטה סופית בעניינו, יהא זכאי לקבלת הגנה משפטית ו/או החזר הוצאות משפטיות בהתאם להוראות כתב הכיסוי והנהלים ובהתחשב בהחלטות קודמות שנתקבלו בענינו ו/או מקדמות וכספים ששולמו לעובד טרם תחילתו של הסדר זה. מובהר כי בכל מקרה העובד לא יהא זכאי לכפל מימון של הוצאותיו מאוצר המדינה ו/או הקרן.

ג. הכיסוי הביטוחי לעובד המדינה

1. בכפוף לאמור בסעיף ה' להלן, הקרן תעמיד על חשבונה לעובד המדינה, עורך דין לשם מתן הגנה משפטית בהליכים משפטיים שהוגשו נגדו או שהוא מעורב בהם בהתאם לתחולת הסדר הכיסוי הקבוע בפרק ב' לכתב הכיסוי, ואשר נפתחו עקב מעשה שביצע בעת מילוי תפקידו, תוך כדי מילוי תפקידו, לשם מילוי תפקידו, ובשל התנהגות שהייתה בתחום סמכותו כדין או שנהג בה בתום לב בהיותו סבור כי הוא נוהג בתחום סמכותו.
2. במקרים בהם הורשע עובד המדינה בעבירת רשלנות או עבירת אחריות קפידה, ולאחר קבלת אישור הועדה, תעמיד הקרן לעובד עורך דין על חשבונה לשלב הערעור, מלבד במקרים בהם נקבעו בפסק הדין עובדות, שלו היו ידועות מלכתחילה, היה בהן כדי למנוע מתן הגנה משפטית לעובד על פי כתב כיסוי זה.
3. א. העובד יהיה רשאי לבחור עורך דין שייצג אותו בהליכים המשפטיים מתוך רשימת מאגר עורכי דין שתעמיד הקרן לרשותו, ואזי ההוצאות המשפטיות ישולמו על ידי הקרן ישירות לעורך הדין.
 ב. היה והעובד אינו מעוניין בשרותיו של מי ממאגר עורכי הדין שהעמידה הקרן לרשותו, רשאי עובד לפנות לכל עורך דין על פי בחירתו, ובמקרה כזה תשפה הקרן את העובד בשכר טרחה שאינו עולה על התעריף שהייתה משלמת לעורך דין מהמאגר.
 ג. בכל מקרה לא יעלו ההוצאות המשפטיות שתשולמנה ע"י הקרן בגין הגנה בהליכים משפטיים של עובד על הסכום הקבוע בתעריף הקרן ביום הגשת ההליך נגד העובד.
 ד. העובד יהיה זכאי לקבלת מקדמות גם טרם נקבעה זכאותו הסופית בהתאם לתנאי כתב כיסוי זה. ההחלטה על מתן המקדמות תהיה בהתחשב בהתקדמות ההליך ובכפוף להערכת סכומי ההשתתפות הצפויים בהתאם להחלטת הממשלה ותעריף שכר הטרחה ובסמכותה הבלעדית של הקרן ולפי שיקול דעתה.
 ה. הקרן רשאית כתנאי לשיפוי העובד לדרוש לקבל לידיה כתבי בי-דין, פרוטוקולים, חוות דעת מומחים, עדויות, החלטות, פסקי דין וכל חומר אחר המצוי בידי העובד או עורך הדין המטפל בניהול ההליכים הפליליים ו/או המשמעתיים או המנהליים. העובד יתחייב להורות לעורך הדין המטפל בהליכים להעביר כל חומר כאמור לרשות הקרן מיד עם דרישתה.
4. **ניתנה לעובד הגנה משפטית ובסיום ההליך התברר כי לא היה העובד זכאי מלכתחילה להגנה משפטית או להחזר הוצאות על פי כתב כיסוי זה, תעמוד לקרן הזכות לחזור לעובד בתביעת שיפוי/חזרה לעובד על כל סכום ששילמה או התחייבה לשלם כהוצאות משפטיות בגין הגנתו בהליכים הפליליים ו/או לממש הביטחונות שנתן לצורך כך וכן תעמוד לקרן הזכות לתבוע כל הוצאותיה לרבות הוצאות משפטיות בגין אי החזר הסכומים דלעיל.**
5. **נפסקו לזכות העובד הוצאות בהליך הפלילי, יעמדו ההוצאות לזכות הקרן עד לגבול שיפוי הקרן על ההוצאות שנגרמו לה בגין התביעה ו/או ההליך.**
6. עובד שלא נמצא זכאי להגנה משפטית פלילית עפ"י החלטת הועדה ו/או ע"פ החלטת הקרן, יוכל לפנות לקרן בבקשה לקבלת אישור שימוש במאגר עורכי הדין של הקרן לצורך הגנתו וישא בכל ההוצאות על חשבונו בלבד עפ"י תעריפיה של הקרן. אישור הקרן יינתן לאחר שקילת מכלול נסיבות הענין ותוך התחשבות באפשרות הפגיעה באמון הציבור כתוצאה מהחלטתה.

ד. סייגים לזכאות

1. **הקרן לא תשא במימון הגנה משפטית ולא תשפה את העובד בהוצאות משפטיות במקרים כמפורט להלן:**

(א) בתביעות ו/או בהליכים משפטיים שינקטו ביזמת העובד. למעט ערעור שיכוסה כאמור בסעיף ג(2) לעיל.

(ב) בגין הליך פלילי או משמעותי בו הורשע נושא המשרה או עובד המדינה בפסק דין סופי, למעט בעבירת רשלנות ו/או בעבירת רשלנות קפידה.

(ג) בגין הליך פלילי לפי תקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: תקנות התעבורה);

2. **הקרן לא תשפה את העובד בגין כל סכום שהינו קנס, ו/או פיצוי מכל סוג שהוא ו/או תשלום עונשין שהושת עליו ע"י בית משפט.**

ה. מקרים מיוחדים

בכפוף להחלטת הועדה יכוסו המקרים הבאים:

1. במקרים מיוחדים בהם מדובר בחשד לעבירות חמורות, הכרוכות בקלון ובפגיעה באמון הציבור ברשויות השלטון, תינתן הגנה משפטית רק לאחר אישור הועדה. הועדה תחליט בעניין לאחר שתשקול את מכלול נסיבות העניין ותוך התחשבות באפשרות הפגיעה באמון הציבור כתוצאה ממתן הגנה משפטית על ידי המדינה.

2. נמצא כי עובד לא היה זכאי מלכתחילה לייצוג מחמת סיבה כלשהי, וזוכה בדין ו/או נקבעו בפסק הדין עובדות, שלו היו ידועות מלכתחילה, היה בהן כדי ליצור זכאותו למתן הגנה משפטית ע"פ כתב כיסוי זה, יהיה זכאי להחזר הוצאות משפטיות כאמור עפ"י קביעת הועדה ובסכומים שתקבע.

3. במקרים בהם הורשע עובד מדינה בעבירות שאינן עבירת רשלנות ו/או עבירת אחריות קפידה, תינתן הגנה משפטית לשלב הערעור רק לאחר אישור הועדה.

הועדה תחליט בעניין לאחר שתשקול את מכלול נסיבות העניין, ותוך התחשבות באפשרות הפגיעה באמון הציבור.

4. בהליך אזרחי או בהליך מינהלי תעמיד הקרן הגנה משפטית לעובד המדינה, מקום שהועדה קבעה כי הוא זכאי לכך בהתאם לתנאים הקבועים בכתב כיסוי זה.

5. עובד המדינה יהיה זכאי להגנה משפטית או להשתתפות בהוצאות משפטיות בשל התגוננות בפני תובענה אזרחית בבית משפט בגין הוצאת לשון הרע, רק אם קבעה הועדה כי הדברים בגינם הוגשה התביעה, הן מבחינת תוכנם וצורת האמירה והן מבחינה מהותית, נאמרו בתחום סמכותו כדין או בהיותו סבור בתום לב כי הוא נוהג בתחום סמכותו, ומתוך התחשבות בכך שפעל נושא המשרה/עובד המדינה להיזהר ולהקפיד בדבריו ובתגובותיו בפומבי, ולהימנע מכל התבטאות שיש בה משום הוצאת דיבה.

בשום מקרה לא ישולם פיצוי שהוטל על העובד במסגרת הליך זה על ידי הקרן.

אין האמור לעיל מונע מהיחידה לשלם הפיצוי כאמור.

6. הועדה רשאית לאשר השתתפות בהוצאות משפטיות גם למי שהתייצב למתן עדות או לחקירה או להבאת ראיות לפי הזמנת ועדת החקירה שלא מכוח סעיף 15 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט - 1968.

7. עובד המדינה אשר זוכה בדינו בגין עבירות לפי תקנות התעבורה, רשאית הועדה לאשר לו השתתפות בהוצאות משפטיות, ובלבד שמצאה כי המעשה בגינו הואשם בוצע במסגרת תפקידו, וכי מוצדק בנסיבות הענין שהמדינה תשא במימון ההליך הפלילי.
8. עובד שלא נמצא זכאי להגנה משפטית ע"י הקרן, אולם הועדה מצאה אותו זכאי להגנה משפטית, יהיה זכאי להגנה כאמור בכתב כיסוי זה.
9. עובד שנפתח נגדו הליך פלילי בחו"ל יהיה זכאי להגנה משפטית בכפוף לאמור בכתב כיסוי זה, עפ"י החלטת הועדה ובסכומים שתקבע.
10. כל מקרה אחר מהמפורט לעיל, לגביו החליטה הועדה להעניק לעובד הגנה משפטית תוענק ההגנה בהתאם לכתב כיסוי זה או בהתאם להוראות הועדה, עפ"י החלטתה.
11. בכל מקרה בו ההוצאות המשפטיות, חרגו/חורגות מעבר לתקרת השיפוי יהיה העובד זכאי להגיש בקשה מיוחדת לועדה, אשר תשקול ותחליט על שיעור השתתפות בהוצאות החריגות.
12. החריגה לא תעלה על 50% מתקרת השיפוי.
13. במקרים חריגים בהם מורכבות ההליך או נסיבות מיוחדות אחרות מצדיקות זאת, רשאית הועדה לאשר סכום השתתפות הגבוה מהאמור לעיל, ובלבד שהיקף ופרטי שכר הטרחה אושרו **מראש** על ידי הועדה כסבירים בנסיבות הענין.

ו. הגנה משפטית או החזר הוצאות משפטיות לנושאי משרה

1. נושאי משרה יפנו ויטופלו ישירות על ידי הועדה, ללא מעורבות הקרן.
2. התשלום עבור השתתפות בהוצאות משפטיות של נושא משרה, יכוסה מתקציב המשרד בו כיהן בזמן בו אירעו האירועים נשוא הבקשה.
3. ניתנה לנושא משרה הגנה משפטית על ידי הקרן, תשופה הקרן על ידי המשרד הממשלתי בו כיהן נושא המשרה בזמן בו אירעו האירועים נשוא הבקשה.

ז. תנאים כלליים

1. **תשלום לעו"ד**
לעו"ד מהמאגר - הקרן תשלם את ההוצאות המשפטיות לרבות הוצאות הערעור ע"פ תעריף שכר הטרחה של הקרן.
לעו"ד שלא מהמאגר - הקרן תשלם את ההוצאות המשפטיות לרבות הוצאות הערעור בתום ההליכים הפליליים, הכל לפי העניין, לאחר הצגת מסמכים מתאימים לפי שיקוליה כי אומנם הוצאו הסכומים האמורים. הסכומים לא יחרגו מתעריף שכר הטרחה של הקרן.
אין באמור לעיל בכדי לפגוע באמור בסעיף ג (3) ד. לעיל.
2. תעריף שכר הטרחה לגבי הסכומים שישולמו להגנה משפטית ולהשתתפות בהוצאות משפטיות, יקבע ע"י הקרן, באישור החשכ"ל, והקרן רשאית באישור החשכ"ל לשנות ולעדכן תעריף זה.

3. א. העובד יגיש לוועדה המשרדית ביחידתו בקשה לייצוג / השתתפות בהוצאות הגנה בהליכים פליליים על גבי טופס מיוחד למטרה זו, בו יפרט העובד את הנסיבות לנקיטת או אפשרות נקיטת ההליכים הפליליים נגדו ויצרף את כל המסמכים הנמצאים ברשותו בקשר למקרה. הועדה המשרדית תמליץ המלצותיה לגבי אישור הבקשה.

ב. בקשת העובד בצרוף המלצת הועדה המשרדית תועבר לקרן אשר תדון בזכאותו ותטפל בבקשה בהתאם לכתב כיסוי זה.

ג. העובד יוכל להשיג על החלטת הקרן בפני הועדה.

ד. העובד יעביר לקרן מיד לאחר קבלתם – כל מכתב, כתב אישום, הזמנה או הודעה משפטית. כן תינתן לקרן בכתב הודעה מיד לכשייוודע לעובד כי הליכים פליליים נגדו עומדים להתקיים.

4. במקרים דחופים, כהגדרתם עפ"י נהלי הקרן תאפשר הקרן קבלת ייעוץ משפטי אד-הוק, בהתאם לנוהלי הקרן.

5. ביטול ניהול הקרן הפנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה ע"י ענבל חברה לביטוח בע"מ

מבלי לגרוע מזכויות הקרן על פי כל דין והוראות התכ"מ, רשאית ענבל חברה לביטוח בע"מ להודיע על הפסקת ניהול הקרן הפנימית להגנה משפטית לעובדי המדינה לפי כתב כיסוי זה בכל עת ובלבד שהודעה בכתב על כך, תשלח לחשכ"ל 90 ימים לפחות לפני תאריך ביטול הכיסוי. במקרה כזה תהיה היחידה זכאית להחזר הפרמיה היחסית ששילמה לקרן בעד התקופה שלאחר ביטול כתב כיסוי זה.

6. כתובתה של הקרן לצרכי כתב כיסוי זה הינה :

"בית ענבל", רח' ערבה 3, קרית שדה התעופה, ת.ד. 282, נתב"ג 70100.